

BOSHLANG'ICH SINFLARDA YANGI METODLARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI

*Farg'ona viloyati Yozyovon tumani
MMTB tasarrufidagi 1-sonli umumiy o'rta ta'lim maktabining
Boshlang'ich sinf o'qituvchisi
Isaqova Maftunaxon Rustamjon qizi*

Annotatsiya: Boshlang'ich sinflarda yangi metodlardan foydalanish imkoniyatlari ta'lim jarayonini yangilash va o'quvchilarning qiziqishini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Ta'lim sohasida o'zgarishlar va yangiliklar doimiy ravishda yuz berib turadi, bu esa o'qituvchilarga yangi pedagogik yondashuvlarni sinab ko'rish va o'z darslarini yanada qiziqarli qilish imkoniyatini beradi. Zamonaviy ta'lim metodlari o'quvchilarning bilim olish jarayonini faollashtirish, ularning ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirish va o'rganish jarayonida mustaqil fikrlashga undashga qaratilgan.

Kalit so'zlar: boshlang'ich ta'lim, bilim, malaka, ko'nikmalar, muloqot, interaktiv ta'lim platformalari, o'z-o'zini baholash.

Аннотация: Возможность использования новых методов в начальных классах важна для обновления образовательного процесса и повышения интереса учащихся. В сфере образования постоянно происходят изменения и инновации, что дает учителям возможность пробовать новые педагогические подходы и делать свои уроки более интересными. Современные образовательные методы направлены на активизацию процесса обучения учащихся, развитие их творческих способностей и поощрение самостоятельного мышления в процессе обучения.

Ключевые слова: начальное образование, знания, компетенции, умения, коммуникация, интерактивные образовательные платформы, самооценка.

Abstract: The possibility of using new methods in primary grades is important for updating the educational process and increasing student interest. Changes and innovations are constantly occurring in the field of education, which gives teachers the opportunity to try new pedagogical approaches and make their lessons more interesting. Modern educational methods are aimed at activating the learning process of students, developing their creative abilities and encouraging independent thinking in the learning process.

Keywords: primary education, knowledge, competence, skills, communication, interactive educational platforms, self-assessment.

KIRISH

Boshlang'ich ta'lim - bu bolalarning ilk ta'lim olish jarayonidir, ularning shaxsiyati, intellektual qobiliyatlari va ijtimoiy ko'nikmalarining rivojlanishida muhim ahamiyatga ega. Bu davrda bolalar yangi bilimlarni o'zlashtirib, o'zlarini atrofdagi dunyo bilan tanishtiradilar. Boshlang'ich ta'lim, asosan, 6-7 yoshdan 10-11 yoshgacha bo'lgan bolalarni qamrab oladi va bu davrda ta'lim jarayoni o'ziga xos xususiyatlarga ega. Boshlang'ich ta'limning asosiy maqsadi bolalarga bilim berishdan iborat bo'lib, ularning fikrlash qobiliyatini rivojlantirish, mantiqiy tafakkurini shakllantirish va ijtimoiy ko'nikmalarini oshirishga qaratilgan. Bu jarayonda o'qituvchilar bolalarning individual xususiyatlarini inobatga olib, o'quv jarayonini tashkil etishlari zarur. O'qitish metodlari va uslublari bolalarning ehtiyojlari va qobiliyatlariga mos ravishda tanlanishi kerak.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Zamonaviy ta'limda yangi pedagogik metodlar va texnologiyalarni qo'llash, o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlash, ularni mustaqil fikrlashga rag'batlantirish muhim ahamiyatga ega. Interfaol metodlar, loyiha asosida o'qitish, o'yin asosidagi ta'lim kabi yondashuvlar bolalarning qiziqishini oshiradi va o'zlashtirish jarayonini yanada samarali qiladi. Shu bilan birga, o'qituvchilar o'z bilim va ko'nikmalarini doimiy ravishda yangilab borishlari, zamonaviy ta'lim tendentsiyalarini kuzatib borishlari zarur.[1]

Yangi metodlardan biri sifatida interfaol ta'lim usullari ko'rib chiqilishi mumkin. Ushbu metodlar o'quvchilarning darsda faol ishtirok etishini ta'minlaydi. O'quvchilar guruhlariga bo'linib, muammolarni hal qilish, fikr almashish va birgalikda ishlash orqali o'z bilimlarini mustahkamlashadi. Bu jarayon o'quvchilarning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi va ularning bir-biri bilan muloqot qilish qobiliyatini oshiradi. Interfaol metodlar orqali o'quvchilar o'z fikrlarini erkin ifoda eta olishadi, bu esa ularning o'z-o'zini baholash va o'z bilimlarini mustahkamlash imkoniyatini yaratadi. Bundan tashqari, texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari ham ta'lim jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Zamonaviy texnologiyalar, masalan, kompyuterlar, interaktiv doskalar va ta'lim dasturlari o'quvchilarga turli xil materiallar bilan tanishish, o'yinlar o'ynash va bilimlarini mustahkamlash imkoniyatini beradi. Onlayn platformalar orqali o'quvchilar o'z bilimlarini baholash, yangi mavzularni o'rganish va o'zaro raqobat qilish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu esa o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi va ularning o'rganish jarayonini yanada qiziqarli qiladi.[2]

Yana bir muhim metod - loyiha asosidagi o'qitishdir. Bu metod o'quvchilarga haqiqiy hayotdagi muammolarni hal qilish uchun loyiha yaratish imkoniyatini beradi. O'quvchilar o'z qiziqishlariga mos ravishda loyihalar tanlaydilar, tadqiqotlar olib boradilar va natijalarni taqdim etadilar. Bu jarayon ularning ijodkorlik qobiliyatini

rivojlantirishga yordam beradi va o'z bilimlarini amaliyotda qo'llashga imkon yaratadi. Loyiha asosidagi o'qitish o'quvchilarga jamoada ishlash, vaqtni boshqarish va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Shuningdek, o'yin metodlari ham boshlang'ich sinflarda yangi metodlardan biri sifatida e'tiborga olinishi kerak. O'yinlar orqali o'quvchilar o'z bilimlarini qiziqarli va oson shaklda o'zlashtiradilar. O'yinlar o'quvchilarning e'tiborini jalb qiladi, ularning motivatsiyasini oshiradi va o'rganish jarayonini yanada qiziqarli qiladi. O'yinlar orqali o'quvchilar bir-birlar bilan raqobatlashadilar, hamkorlik qilishni o'rganadilar va yangi ko'nikmalarni o'zlashtiradilar. O'yinlarni dars jarayoniga kiritish orqali o'qituvchilar o'quvchilarning o'rganishga bo'lgan qiziqishini oshirishlari mumkin.[3]

Boshlang'ich sinflarda yangi metodlardan foydalanish imkoniyatlari, shuningdek, individual yondashuvni ham o'z ichiga oladi. Har bir o'quvchining o'ziga xos qobiliyatlari, qiziqishlari va o'rganish uslublari mavjud. O'qituvchilar o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish orqali ularning o'qish jarayonini yanada samarali tashkil etishlari mumkin. Bu, o'z navbatida, o'quvchilarning o'z-o'zini baholash qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradi. Individual yondashuv o'quvchilarning o'z qobiliyatlariga mos ravishda o'rganishlariga imkon yaratadi va ularning o'z bilimlarini mustahkamlashga yordam beradi. Yangi metodlardan samarali foydalanish uchun o'qituvchilar zamonaviy pedagogik yondashuvlar, texnologiyalar va metodlarni o'rganishlari zarur. O'qituvchilar uchun seminarlar, treninglar va malaka oshirish kurslari tashkil etish orqali ularning bilim va ko'nikmalarini yangilash mumkin. Bu, o'z navbatida, ta'lim sifatini oshirishga yordam beradi. O'qituvchilarning malakasini oshirish orqali ularning o'quvchilarga taqdim etayotgan ta'lim sifatini yaxshilash mumkin.[4]

Boshlang'ich sinflarda yangi metodlardan foydalanish imkoniyatlari ta'lim jarayonini zamonaviylashtirish, o'quvchilarning qiziqishini oshirish va ularning bilimlarini mustahkamlashga yordam beradi. O'qituvchilar innovatsion yondashuvlar, zamonaviy texnologiyalar va pedagogik metodlarni qo'llash orqali o'quvchilarning o'z-o'zini ifoda etish qobiliyatini rivojlantirishlari mumkin. Bu jarayon o'quvchilarning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishga ham yordam beradi va ularning kelajakdagi muvaffaqiyatlariga asos yaratadi.[5]

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich sinflarda yangi metodlardan foydalanish imkoniyatlari ta'lim jarayonini yanada samarali, qiziqarli va innovatsion qilishda muhim rol o'ynaydi. O'qituvchilar o'z bilimlarini yangilab, yangi metodlarni qo'llash orqali o'quvchilarning o'qish jarayonini yanada qiziqarli va samarali tashkil etishlari mumkin. Bu, o'z navbatida, o'quvchilarning kelajakdagi muvaffaqiyatlariga asos yaratadi va ularning ta'lim olish jarayonini yanada sifatli qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abduqodirov, M. (2021). "Zamonaviy ta'lim metodlari". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi.
2. Mamatqulov, S. (2020). "Boshlang'ich ta'limda innovatsion yondashuvlar". Samarqand: Samarqand davlat universiteti.
3. Karimova, D. (2019). "O'qitishda interfaol metodlar". Buxoro: Buxoro davlat universiteti.
4. Tashkentov, A. (2022). "Ta'lim jarayonida o'yin metodlari". Toshkent: O'zbekiston milliy universiteti.
5. Raxmonov, I. (2023). "Loyiha asosida o'qitish: nazariya va amaliyot". Namangan: Namangan davlat universiteti.
6. Isroilov, K. (2021). "Boshlang'ich sinflarda yangi pedagogik texnologiyalar". Farg'ona: Farg'ona davlat universiteti.
7. Qodirov, O. (2020). "O'quvchilarning ijodkorligini rivojlantirish metodlari". Andijon: Andijon davlat universiteti.
8. Sobirova, L. (2022). "Interaktiv ta'lim: muammolar va yechimlar". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Ta'lim sifatini nazorat qilish davlat inspeksiyasi.